

Asia: Asia VN/25733/2021

Suomen digitaalinen kompassi, 2. luonnos

Kansallinen digikompassi kokonaisuutena

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Selonteko on kattava kuvaus suomalaisen digitalisaation etenemissuunnitelmaksi vuoteen 2030 asti ja se antaa toimivia työkaluja Suomen digitalisaatiokehityksen johtamiseen sekä ohjaamiseen. Hyvää selonteossa on ihmis- ja asiakaskesteisten näkökulmien korostaminen digitaalisten palvelujen, alustojen ja ympäristöjen kehittämisen lähtökohtana. Myös ajankohta kansallisen strategian laatimiseksi ja toteuttamiseksi on hyvä.

Selonteossa jää kuitenkin käsittelemättä globaalien digialustojen ylivoimainen vaikutusvalta digitulevaisuudessa. Haluttiin tai ei, digialustat määrittelevät etenemissuunnan, mikäli EU:ssa ei pystytä vastaamaan niiden hallitsevaan asemaan. Kun tavoitteena on rakentaa turvallisia kansalaispalveluita, ei voida turvautua pelkästään kansainvälisiin suuryrityksiin. Lisäksi selonteossa olisi syytä kiinnittää vielä tarkemmin huomiota siihen, mitkä ovat eri tahojen ja toimijoiden roolit, vastuut sekä tehtävät konkreettisemmalla tasolla. Toimeenpanon osalta on myös huolehdittava, että tavoitteisiin sitoudutaan ja yhteistyötä tehdään yli sektori- ja hallintorajojen.

Osaaminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Digikompassissa osaamista koskevat tavoitteet on määritelty ylätasolla tarkoituksenmukaisesti. Selontekoon olisi kuitenkin vielä syytä konkreettisemmin täsmentää, mikä on kenenkin rooli ja tehtävä - vastuu digiosaamisen kehittämisestä jakaantuu yksilöille, yhteisöille, yhteiskunnalle ja organisaatiolle. Osaamisen kehittämistä on tehtävä kattavasti kaikilla yhteiskunnan eri alueilla ja tasoilla. Puutteelliset digitaidot voivat johtaa elämänlaadun ja toimintamahdollisuuksien heikkenemiseen, pahimmillaan jopa yhteiskunnasta syrjäytymiseen. Digiosaamisella on myös vaikutusta organisaatioiden ja yritysten kilpailukykyyn sekä tuloksellisuuteen, joten on tärkeää, että kaikki keskeiset tahot huolehtivat omalta osaltaan tarvittavasta digiosaamisesta ja sen kehittämisestä. On lisäksi hyvä, että Digikompassissa on korostettu digituen merkitystä ja sen avulla

halutaan edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen, joka on perusedellytys sille, että kaikille taataan mahdollisuus oppia digitaitoja.

Digitaalinen infrastruktuuri

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Lakiehdotuksessa digitaalinen infrastruktuuri on nostettu yhdeksi neljästä keskeisestä digikompassin teemasta. Tiedonsiirron nopeus ja turvallisuus ovat välttämättömiä, jotta kansalaiset ja yritykset voivat täysimääräisesti hyödyntää digitalisaation mahdollisuuksia. Kyberturvallisuus on selonteossa hyvin nostettu osaksi digitaalista infrastruktuuria. Turvallinen ympäristö tukee palvelujen tuottajia kehittämään entistä edistyneimpiä palveluja ja kansalaisia käyttämään niitä.

Digitaalisuudessa osaaminen ja palvelut ja digitaalinen infrastruktuuri liittyvät erottamattomasti toisiinsa. Toimiva digitaalinen infrastruktuuri on myös menestyvän datatalouden edellytys. Selontekoluonnoksessa tuodaan hyvin esille Suomen datainfrastruktuurin tilanne ja kehitysnäkymät. Vaikka Suomi on langattoman tietoliikenteen edelläkävijä, kiinteillä laajakaistayhteyksillä on nyt ja tulevaisuudessa merkittävä rooli digitalisaation kehityksessä. Monipaikkaisen elämäntavan ja kasvaneiden tiedonsiirron vaatimusten vuoksi mobiili- ja kiinteillä yhteyksissä on molemmilla tärkeä rooli tulevaisuuden yhteiskunnassa.

Yritysten digitalisaatio

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Selonteossa tuodaan hyvin esille suomalaisten pk-yritysten merkitys digitalisaation kehittämisessä myös kansainvälisesti. Monissa digitaalisuuden avainteknologioissa Suomi onkin kärkimaita. Markkinoiden luomisessa ja teknologian hyödyntämisessä yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyö on auttanut kansallista datataloutta, mutta investointeja pitäisi silti tehdä enemmän.

Suomi on jäänyt tuottavuuden kehityksessä muiden Pohjoismaiden, erityisesti Ruotsin jälkeen. Tämä johtuu TKI-investointien tasosta. Suomi on TKI-investoinneissa maailman kärjessä, mutta digitaalisen infrastruktuurin käyttöönotto ei ole pysynyt kärkimaiden tahdissa. Selonteossa määritellyt PK-yritysten digikyvykkyyteen liittyvät avaintulokset ovat kuitenkin Pohjois-Pohjanmaan liiton mielestä realistisia ja saavutettavissa.

Digitaaliset julkiset palvelut

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Julkisilla palveluilla on erityinen merkitys ihmisten hyvinvointiin ja digitaalisten julkisten palveluiden tuleekin olla kaikille helposti käytettäviä ja saavutettavia. Digitaalisten palveluiden tulee sujuvoittaa elämää, eikä niiden käyttö saa millään tavoin heikentää elämänhallintaa. Huomiota täytyy kiinnittää siihen, että julkisten palveluiden käyttöön on tulevaisuudessa entistä paremmin saatavilla digitukea.

Myös puolesta-asiointia tulee kehittää entisestään, jotta mahdollisimman monella asiakkaalla on edellytyksiä asioida digitaalisesti. Lisäksi digitaalisten julkisten palveluiden rinnalla tulee jatkossakin olla mahdollisuus perinteiseen kasvokkain tapahtuvaan asiointiin, joka ei saa olla ihmisille vaikeampaa, kalliimpaa tai muulla tavoin eriarvoistavaa.

Erkkilä Markus
Pohjois-Pohjanmaan liitto

Väisänen Mikko
Pohjois-Pohjanmaan liitto